



Markante momenten

Jaarverslag 2008

Coverfoto:

Dames op schommel

Fotograaf: Herman Lunenburg

Locatie: Ter Apel

Colofon

Uitgave:

Centraal Orgaan opvang
asielzoekers

Postbus 3002
2280 ME Rijswijk

Redactie:

Strategie & Bestuur

Teksten:

Tekstredactie, COA

Ontwerp en vormgeving:

VDM reklame, Rotterdam

Fotografie:

Mariska Heijs, Ulbe Hempenius,
Nina Hoeve, Nanda Hofman,
Hans Kalksma, Jan Labree,
Herman Lunenburg,
Remco Molkenboer, Marc Ritzen,

Anneke Top, Miriam Willems en
Jacqueline Lycklama, COA
Elri van Dijk, Almere
Rick Keus, Rotterdam

Met dank aan:

Ruthy Cortooms, Michele van Duijn,
Baukje van Dijk, Brigitte van
Griethuizen, Roland van Ojen,
Peter Schrauwen, Wietske van Til en
anderen die een bijdrage leverden
aan de totstandkoming van dit
jaarverslag

Druk:

Albe De Coker, Hoboken

April 2009

Het beeld van een vrouw die haar spullen pakt om naar haar eerste, eigen woonplek in Nederland te vertrekken. Het beeld van een klas asielzoekers die een training Basaal Nederlands volgt. Het beeld van asielkinderen die theater maken met elkaar. Het beeld van de zelf-werkzame bewoners die schoon-maakwerkzaamheden uitvoeren op het azc. **Het zijn de markante momenten bij het Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Dit is zoals het bij ons is.** Een aantal COA-medewerkers legt vanuit hun werk de momenten van alledag en de bijzondere momenten voor dit jaarverslag vast. Met deze markante momenten laten zij zien wat het jaar 2008 betekent voor het COA, voor de medewerkers en voor onze bewoners.



Inhoud

Voorwoord	4	Gezondheidszorg	38
De foto's	8	Voorbereiden op het nieuwe zorgsysteem	41
Veiligheid en leefbaarheid	12	Publieke zorg voor asielzoekers	43
Verzorgde locaties	14		
Kinderactiviteiten	16	Mens en organisatie	44
Weerbaarheid trainen	19	In control	47
Schade beperken	20	Kennis in huis	47
Oefenen	21	Asielopvang buiten Nederland	48
Pardonregeling	22	Feiten en cijfers	50
Persoonlijke begeleiding van gepardonnerden	24	Balans	50
Vorbereiding op maat met modulair programma	27	Opvanglocaties 2008	52
		Ontwikkelingen in de opvang	52
		Organisatie	56
		Onze visie en missie	58
Fasespecifieke begeleiding	28		
Eigen programma's en trainingen	30		
Ervaring opdoen voor de toekomst	30		
Capaciteit	32		
Openen en sluiten	35		
De dynamiek van de tnv	36		

Foto's

Veiligheid en leefbaarheid	12	Capaciteit	32
Wonen in een veilige omgeving	13	Veel Chinezen aan tafel in de eetzaal	
Zelfwerkzaam: het strijkgoed voor de keuken verzorgen	14	van de tnv	33
In de steigers	14	Vorbereiding op het openen van een nieuwe locatie	34
Kinderen gaan op in het schaduwtheater	16	Vertrek naar een andere locatie.	
Op handen dragen in de weerbaarheidtraining	18	Zit iedereen in de bus?	36
Herstelwerkzaamheden na brand	20	Gezondheidszorg	38
Grootscheepse bhv-oefening	21	Bezoek aan de huisarts	39
		Kraamzorg op het azc	41
		Tbc-screening op het azc	42
Pardonregeling	22		
Gericht op zoek naar werk bij het CWI	23	Mens en organisatie	44
Klaar voor vertrek naar eigen woning	24	Vorbereiding van een vergadering	45
Met het aanbodmodel zoeken naar geschikte huisvesting in een gemeente	26	In het COA-archief	47
		Training op de COAcademy	47
		Een plekje in de schaduw op het azc van Cyprus	49
Fasespecifieke begeleiding	28	Feiten en cijfers	50
Bewoners bespreken met de casemanager hun voorbereidingen op terugkeer of inburgering	29	Terug naar de EU-lidstaat waar de asielaanvraag is ingediend	53
Les op het azc	30	Somalische bewoonster met haar zoontje in bewonersgebouw	54
Werkervaring krijgen met metaalbewerking	30	Geconcentreerd op het schaken	55
		Bewoners aan de voorzijde van azc Echt	58

2008 brengt het COA een flink aantal uitdagingen. Het creëren van voldoende capaciteit, de uitvoering van de pardonregeling en het voorbereiden van een nieuw zorgstelsel voor asielzoekers bijvoorbeeld. Tegelijkertijd maken we als organisatie een enorme beweging. De afgelopen jaren richtten we ons op structuur-aanpassingen in de organisatie. Eind 2008 staat het robuuste en tegelijkertijd flexibele COA en zijn we toe aan een nieuwe stap, met veel ruimte voor ontwikkeling van medewerkers, vakmanschap en samenwerking.



Met passie bieden onze medewerkers de asielzoekers kwalitatief goede opvang in de vorm van huisvesting en begeleiding. Die passie maakt dat we er telkens in slagen om antwoord te geven op nieuwe vragen die het COA worden gesteld. Kijk maar eens naar het succesvolle verloop van de pardonregeling. Geweldig dat eind 2008 90% van de gepardonneerden een huis heeft gevonden! In 2008 werken we aan hechtere samenwerkingsverbanden met onze ketenpartners en andere samenwerkingspartners. Aan de voor- en de achterkant is het COA betrokken. De asielzoekers wonen bij ons en wij voeren het gesprek met hen. Als we kennis en ervaring tekortschieten en het past binnen onze kerntaken, dan zorgen we ervoor dat we de kennis in huis halen. Tegelijkertijd hoeven we niet alles zelf te kunnen. Daarvoor verbinden we ons graag aan organisaties die ons aanvullen met hun expertise en gaan we duurzame relaties aan. Met elkaar is onze meerwaarde voor de bewoner groter. Ik ben er tevreden over dat we, ook met bijvoorbeeld de gemeenten, werken aan de samenwerking. Dit jaarverslag geeft een prachtig overzicht van wat we bij het COA in 2008 hebben meegemaakt. Medewerkers fotograferen hun werk met passie en laten zo zien waar het bij ons echt om draait.

Nurten Albayrak-Temur, algemeen directeur

De snelheid waarmee het COA reageert op bijzondere situaties is hoog. Dat zie ik in 2008 onder andere bij de fluctuatie in de in- en uitstroom. In maart staan binnen één week ruim 800 Chinezen op de stoep. Geen gemakkelijke klus, maar de medewerkers realiseren de opvang. Op dit soort momenten is duidelijk dat het COA er altijd voor zorgt dat de opvang van asielzoekers voor politiek en maatschappij beheersbaar blijft.

Vanuit mijn toezichthoudende rol kijk ik met grote tevredenheid naar hoe het COA met ontwikkelingen omgaat. Een organisatie als het COA bevindt zich op een weg waar steeds weer iets nieuws opduikt. Steeds een nieuw thema, zoals in 2008 de gezondheidszorg en de pardonregeling. Het is typerend dat ontwikkelingen worden gezien als kansen en niet als bedreiging. De opvangorganisatie grijpt de kans expertise in te zetten op nieuwe terreinen en zich te ontwikkelen. Dat is een kwaliteit die van meerwaarde is voor de maatschappij. Niet voor niets krijgt het COA in 2008 de vraag de ongeveer 9.000 gepardonneerden die buiten de centrale opvang verblijven in kaart te brengen. Het asielvraagstuk heeft politiek en maatschappelijk veel belangstelling. Toch blijft het COA doorgaans uit het nieuws. De medewerkers voeren gedegen en met vakmanschap de opdracht uit. Op verantwoorde wijze geeft de organisatie invulling aan het werk, daar kan ik op vertrouwen. In 2009 komen er ongetwijfeld weer nieuwe thema's op het pad van het COA. Sommige kennen we eind 2008 al, zoals de asielbrief. Andere zullen onverwachts opduiken. Omgaan met veranderingen zit de medewerkers in het bloed. Met vertrouwen en een open blik zie ik het COA zijn weg volgen.

Loek Hermans, voorzitter raad van toezicht i.o.



De fotografen

Herman Lunenburg

In 2000 begon woonbegeleider Herman Lunenburg bij het COA. Sinds ruim drie jaar werkt hij in de tnv Ter Apel.



“Ik wil de lezer van het jaarverslag een beeld geven hoe het er in een tijdelijke noodvoorziening (tnv) aan toe gaat. We praten en schrijven erover, maar beelden spreken misschien wel nog meer aan. Ik probeer vooral de soberheid van een tnv-locatie weer te geven. Je kunt een tnv niet met een azc vergelijken. Ik wil dat met mijn foto's weergeven. Ik help bewoners met hun vragen over het centrum. De relatie van woonbegeleiders met bewoners op een tijdelijke noodvoorziening kun je niet vergelijken met de woonbegeleiders op een azc. Dat komt doordat bewoners veel korter op een tnv verblijven.”

Jacqueline Lycklama a Nijeholt

Jacqueline Lycklama a Nijeholt werkt tot 1 september 2008 als casemanager bij het COA, in azc Emmen, cluster Drenthe & Overijssel. Daarna is ze een nieuwe uitdaging aangegaan bij de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V). Daar werkt ze als regievoerder. “Ik wil met de foto's niet alleen een centrum laten zien, maar ook de buitenwereld van het COA.



Ik laat zien dat de wereld van de asielzoeker en de opvang verder reikt dan het azc. Ik vind het mooi dat je met foto's net het juiste, essentiële moment vast kunt leggen. Voor mij is het ook belangrijk dat ik de achtergrond van de situatie of de persoon die ik fotografeer ken, dat maakt een foto voor mij interessanter. Bij het COA werkte ik al met asielzoekers die terugkeren naar het land van herkomst. De overstap naar de DT&V was voor mij dan ook niet zo groot.”

Jan Labree

“Met mijn foto's wil ik vooral de mens in of achter het werk vastleggen, dat is altijd mijn drijfveer voor fotografie”, vertelt Jan Labree, opleidingsadviseur bij de bedrijfs-school van het COA, de COAcademy. “Ik wil het plezier in het werk fotograferen, de passie van mensen, wat ze drijft en hun aandacht voor bewoners.



Dat is helemaal mijn ding, niet alleen bij het fotograferen, ook daarbuiten. Er hangen foto's van bewoners van mij op kantoren bij het COA. ‘Voor die mensen doen wij ons werk’, dat is het idee erachter. Als opleidingsadviseur werk ik met collega's aan hun passie en potentie. Het geeft heel veel voldoening om met collega's zo positief aan de slag te zijn.”

Marc Ritzen

Programmabegeleider Marc Ritzen werkt ruim 17 jaar bij het COA, momenteel in het Limburgse azc Echt. “Ik werk zowel met reguliere vergunninghouders als met bewoners die onder de pardonregeling vallen. Ik zorg met name voor de toeleiding van statushouders naar reguliere huisvesting in den lande. Het spreekt mij aan om het reilen en zeilen op een azc anno 2008 eens te fotograferen. Vroeger fotografeerde ik ook veel op de centra. Met de foto's die ik nu maak krijg ik voor mezelf een mooi vergelijk in tijdsbeelden.



Ik maak vooral authentieke en spontane foto's. Niet bewoners die poseren!”

Mariska Heijs

Haar rol als projectleider Cyprus bracht Mariska Heijs, met camera, op locatie in het buitenland. “Ik werk op het Centraal Bureau in Rijswijk als adviseur bestuurlijke ondersteuning voor de directie Bureau Algemeen Directeur. Ik geef bijvoorbeeld advies over uiteenlopende onderwerpen van bestuurlijke, politieke en maatschappelijke aard. Daarnaast ben ik sinds 2008 projectleider Cyprus. De foto die geplaatst is in dit verslag is in november gemaakt.



Ik wil de kleinschaligheid, waarmee de opvang in Cyprus is georganiseerd, in beeld brengen. Er is maar één asielzoekerscentrum, vooral voor vrouwen en meisjes. De woningen zijn door de bewoners zelf in mooie pastelkleuren geschilderd. Dat geeft mijn foto's net dat beetje extra. Ik maak de foto's zowel voor het jaarverslag, als voor de Nederlandse collega's die aan het project Cyprus meewerken.”

Anneke Top

Voor een aantal locaties in de clusters Drenthe & Overijssel en Gelderland helpt werkplekbeheerder ICT Anneke Top met het oplossen van problemen van klachten of vragen. “Als werkplekbeheerder ga ik bij klachten op het gebied van ICT naar de collega's toe. Het gaat om vragen die niet op afstand door de helpdesk op te lossen zijn, meestal over de hardware. Door dit werk kom ik veel op locaties. En daar maak ik het liefste mijn foto's.



Het leuke aan de vraag voor fotografie voor het jaarverslag is dat het een gerichte opdracht is: breng het werk van het COA in beeld. Kantoorimpressies zijn voor fotografie vaak wat minder dynamisch. Ik heb geprobeerd actie vast te leggen. Dat vind ik de uitdaging.”

De fotografen

Miriam Willems

Sinds 2005 werkt casemanager Miriam Willems in azc Vught (cluster Noord-Brabant & Zeeland). Daarvoor werkte ze vanaf 1995 in verschillende functies bij het COA. “De grootste uitdaging om foto’s te maken voor het jaarverslag vind ik om het overstappen van mensen van onze opvang naar de maatschappij in beeld te brengen. Bijvoorbeeld een bewoner die naar het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) gaat. Ik fotografeer het liefste ‘dagelijkse dingen’.



Ik vind het vooral leuk om spontane momenten te fotograferen, mensen die zich niet geobserveerd voelen. Foto’s zeggen vaak zoveel meer dan woorden. Door de aard van deze locatie, richten mijn gesprekken met de bewoners zich op de oriëntatie- en inburgeringsfase.”

Nanda Hofman

Nanda Hofman werkt vanaf 1997 bij het COA. Eind 2005 werd ze casemanager, eerst in azc Musselkanaal en sinds april 2008 in de onderdaklocatie (odl) Vlagtwedde in cluster Groningen. “Twee weken voordat de oproep voor fotografen voor het jaarverslag verscheen had ik juist een spiegelreflexcamera gekocht om landschappen te fotograferen. De oproep prikkelt mij om juist mensen te fotograferen.



Ik heb ontdekt dat mijn interesse daar ligt, de emotie vastleggen. En we hebben natuurlijk prachtige bewoners. Afrikaanse vrouwen met schitterend gekleurde kleding! Ik voer als case-manager individuele gesprekken met de bewoners gericht op duurzame terugkeer en werk daarbij ook nauw samen met ketenpartners als de Dienst Terugkeer & Vertrek en de Vreemdelingenpolitie. Dat maakt mijn werk veelzijdig.”

Remco Molkenboer

Remco Molkenboer is woonbegeleider in de oriëntatie & inburgeringlocatie Gilze en Rijen, (cluster Noord-Brabant & Zeeland). Elf jaar geleden begon hij in dezelfde functie bij het COA in azc Ossendrecht.



“De oproep voor fotografen voor het jaarverslag heb ik met beide handen aangegrepen om de verschillende culturen in onze opvang vast te leggen. Ook het komen en gaan van mensen fotografeer ik.

Ik trek soms wat langer met bewoners op om een mooi beeld te kunnen maken. Bijvoorbeeld van een gezin dat uit de opvang vertrekt, op weg naar hun nieuwe huis. Ze vergeten op een gegeven moment dat je ze met de camera volgt. In mijn functie als woonbegeleider heb ik veel contact met de bewoners. Ik help ze als ze vragen hebben over het reilen en zeilen over het wonen op het centrum.”

Ulbe Hempenius

Ulbe Hempenius werkt sinds mei 2008 als opzichter bij de directie Huisvesting voor de rayons Friesland, Flevoland en Noord-Holland. Daarvoor werkte hij tien jaar als huismeester, onder andere in de azc’s Sneek en St. Annaparochie. “Voor mij is het fotograferen voor het jaarverslag tweeledig. Voor mijn werk leg ik vast hoe het onderhoud van de gebouwen erbij staat. Na een jaar maak ik weer foto’s om een vergelijking te kunnen maken.



Voor het jaarverslag spreekt het me vooral aan, dat ik met mijn foto’s kan laten zien wat er in het land gebeurt en wat mijn directie zoal doet. Mijn werk als opzichter is veelzijdig. Ik controleer bijvoorbeeld het onderhoud van gebouwen en kijk naar de ventilatie van kamers, caravans of gevels en daken. Ik draag met mijn werk rechtstreeks bij aan de veiligheid én leefbaarheid op een centrum.”

Nina Hoeve

“Advies en ondersteuning geven op het gebied van communicatie, communicatieplannen opstellen en mede toezien op het centraal vastgestelde communicatiebeleid. Een paar van de taken van een communicatieadviseur”, aldus Nina Hoeve over haar werk bij het COA, waar ze sinds oktober 2007 werkt. “Ik ben betrokken bij het project Cyprus, Veiligheid & Leefbaarheid en het project Brandwerendheid. Voor het jaarverslag geef ik de lezer een kijkje in het archief.



Beelden van een archief kunnen vrij statisch zijn. Het is interessanter als er beweging in een foto zit. De medewerker op de foto van het archief is druk bezig en heeft geen oog meer voor mij. Bij zulke foto’s maak ik tussen de bedrijven door een praatje met de mensen, waardoor ze mij als het ware vergeten. Dat geeft authentieke beelden en is de collega echt aan het werk; ‘business as usual’.”

Hans Kalksma

“Het werken met alleenstaande minderjarige asielzoekers (amv) verveelt nooit”, vertelt medewerker amv Hans Kalksma. “De amv-opvang behoort tot de *bijzondere opvang* en dat is het zeker. Voor de meeste jongeren is de toekomst ongewis.



Wij zetten de jongeren weer ‘in de steigers’ en geven ze in de korte tijd dat ze bij ons wonen, zoveel mogelijk bagage mee om een volwaardig menselijk bestaan op te bouwen.” Arabist en agoog Hans werkt sinds 1995 bij het COA, waarvan de laatste vier jaar in Drachten. Fotograferen doet hij al 25 jaar, de laatste drie jaar beroepsmatig. “Een foto moet de kijker ‘vasthouden’, door het verhaal dat ze vertellen of de vragen die ze oproepen. Mijn foto van de verbouwing in Drachten is symbolisch. We zetten jongeren in de steigers en ook aan onze organisatie werken we voortdurend.”

Goede opvang staat of valt met veiligheid en leefbaarheid. Het is onze verantwoordelijkheid die veilige en leefbare omgeving te bieden, in de breedste zin van het woord. **Van brandwerendheid, goede buitenverlichting en weerbaarheidstrainingen tot zelfwerkzaamheid van bewoners en de specifieke opvang voor bijzondere groepen.** Onze medewerkers houden daarom gesprekken met onze bewoners.

In 2008 ontstaat er een aantal keer brand op azc's. De goede afloop is mede te danken aan de brandwerende maatregelen die we hebben getroffen. Met een extra financiering van het ministerie van Justitie kunnen we ook in 2008 gebouwen van brandwerende materialen voorzien.

En onze medewerkers kennen hun taak bij een calamiteit. Regelmatig houden we ontruimingsoefeningen, vaak in samenwerking met de lokale hulpverleners. In het begin van het jaar start het COA met de beschermde opvang voor risicogroepen. Op deze wijze bemoeilijken we

dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) die tot de risicogroep behoren, verdwijnen en mogelijk slachtoffer worden van mensenhandel of -smokkel. Bewoners werken mee aan een leefbare omgeving. Onze woonbegeleiders stimuleren zelfwerkzaam-



heid van asielzoekers. Vaak tezamen met vrijwilligers beheren zij bijvoorbeeld de speelzaal of de linnenkamer. Ook voeren bewoners schoonmaakwerk uit op het centrum, ruimen ze zwerfvuil op of helpen ze met (tuin)onderhoud. Activiteiten voor bewoners dragen even-

eens bij aan de leefbaarheid op de centra. Met name voor jongeren en kinderen zijn activiteiten van belang. Op 3 maart 2008 ondertekenen het COA en de Nationale stichting ter bevordering van de Vrolijkheid een convenant om samen meer kinderen in de opvang te bereiken.

Wonen in een veilige omgeving

Fotograaf: Nanda Hofman

Locatie: Vlagtwedde

Zelfwerkzaam: het strijkgoed voor de keuken verzorgen

Fotograaf: Remco Molkenboer

Locatie: Gilze en Rijen



In de steigers

Fotograaf: Hans Kalksma

Locatie: Drachten

Verzorgde locaties

Busjes van de aannemers rijden op verschillende locaties in het land het terrein op om uitvoering te geven aan diverse grotere en kleinere onderhoudsprojecten van het COA. Onderhoud aan de ventilatiesystemen van gebouwen, de betegeling van een stoep en het zorgen voor goede

verlichting zijn voorbeelden van zaken die in orde moeten zijn. Een aantal azc's wordt opnieuw in de verf gezet, zoals Drachten in het laatste kwartaal van 2008. Goed onderhouden gebouwen stimuleren de gebruikers hun omgeving verzorgd en leefbaar te houden.



Kinderen gaan op in het schaduwtheater

Fotograaf: Nanda Hofman

Locatie: Vlagtwedde

Kinderactiviteiten

Opgroeien is niet altijd gemakkelijk voor asielkinderen. Hun ouders maken ingrijpende keuzes. Zij hebben immers asiel aangevraagd en beslissingen genomen die ook veel invloed hebben op de toekomst van hun kinderen. De asielkinderen verdienen extra aandacht van ons. Het hele jaar door organiseren we activiteiten voor hen. Samen met de Nationale stichting ter bevordering van de Vrolijkheid kunnen kinderen even opgaan in de wereld van de fantasie. Met de vrijwilligers van de stichting maken ze bijvoorbeeld theater of muziek.



Op handen dragen in de weerbaarheidstraining

Fotograaf: Remco Molkenboer

Locatie: Gilze en Rijen



Weerbaarheid trainen

De ene mens is weerbaarder dan de andere. Wie zich niet weerbaar voelt, voelt zich ook niet veilig. Al jaren faciliteert het COA weerbaarheidstrainingen voor vrouwen en meisjes. Het geeft hen meer zelfvertrouwen. In 2008 starten we met het aanbieden van de training aan jongens en mannen.

Het belang en de bewustwording van weerbaarheid zijn de belangrijkste onderdelen van de trainingen. De cursisten oefenen veel met elkaar. Een bewoner moet zich bijvoorbeeld letterlijk op handen laten dragen en erop vertrouwen dat de andere bewoners hem niet laten vallen.

De trainingen worden gegeven door ruim zestig eigen medewerkers die zijn opgeleid en gecertificeerd.

Herstelwerkzaamheden na brand

Fotograaf: Ulbe Hempenius

Locatie: Dokkum

Schade beperken

Een gat in het dak en zwarte roet getuigen van een brand die heeft gewoed op azc Dokkum. Een aantal keer worden we in 2008 geconfronteerd met brand, zoals op 29 mei in Dokkum. Snel handelen, goed werkende bedrijfshulpverlening en uitstekende samenwerking met lokale hulpverleners zorgen ervoor dat de branden een goede afloop kennen. Dankzij de brandwerende aanpassingen blijft de schade beperkt. In 2008 passen we gebouwen aan waardoor brand en de

eventuele rookontwikkeling zich moeilijker naar andere delen van een gebouw kunnen verspreiden. Hierdoor hebben mensen meer tijd om te vluchten en blijven vluchtwegen intact. Na een brand zijn we alert op de mogelijke gevolgen voor bewoners en medewerkers en organiseert het management van Opvang psychische ondersteuning wanneer dat nodig is. De directie Huisvesting verzorgt de herstelwerkzaamheden aan het pand.



Grootscheepse bhv-oefening

Fotograaf: Herman Lunenburg

Locatie: Ter Apel

Oefenen

22 mei 2008. Een brand op een locatie grijpt snel om zich heen en tot overmaat van ramp zijn de toegangswegen deels geblokkeerd. Gelukkig betreft het hier een geënceneerde calamiteit in Ter Apel, die we door het hele land van tijd tot tijd organiseren. Ook onze bewoners nemen regelmatig deel aan dit soort oefeningen. De oefening in Ter Apel wordt 's avonds gehouden, zodat de inzet van het beveiligingspersoneel en de oproepbaarheid van het COA-personeel kan worden getest. Twee brandweerkorpsen en vijftig vrijwilligers van het Rode Kruis oefenen mee. De deelnemende partijen zijn erg tevreden over het verloop.



Het uitvoeren van de pardonregeling is voor het COA een grote uitdaging. De ambitie om op een adequate manier zo snel mogelijk zoveel mogelijk bewoners die onder de regeling vallen te laten uitstromen, maken we waar. De bewoner en zijn behoeften voor wonen, werken, leren en zorg staan centraal in de bemiddeling naar een woning in een gemeente. We werken er intensief voor samen met ketenpartners en andere organisaties.

Ruim 15.000 bewoners komen in aanmerking voor de regeling wanneer we in juni 2007 beginnen met de uitvoering van de pardonregeling, van wie 12.500 daadwerkelijk een vergunning ontvangen. In onze gesprekken met de gepardonneerden verleggen we het accent van

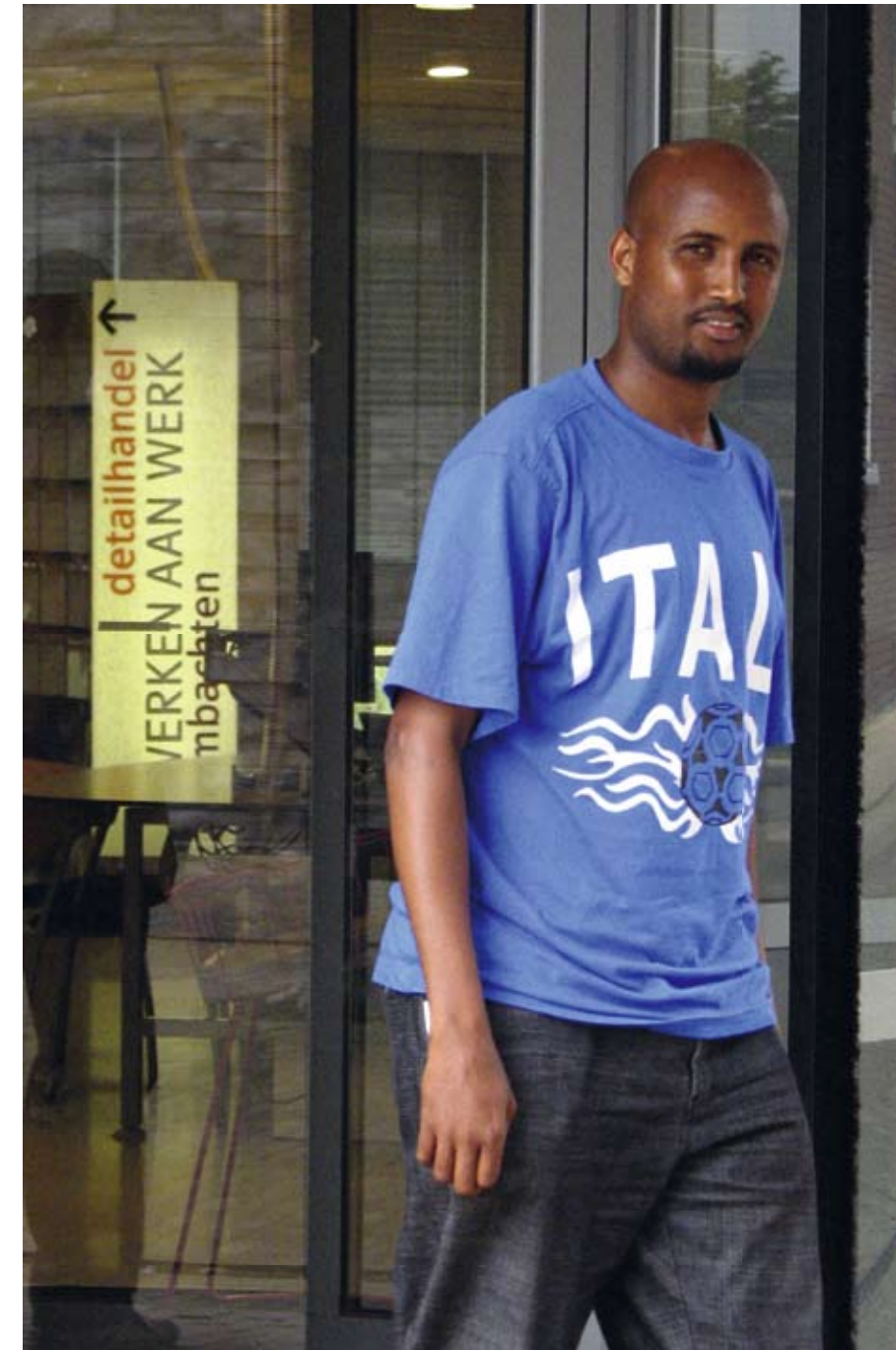
terugkeer naar inburgering. We stimuleren een goede voorbereiding op inburgering in de opvang, zodat ze uitstromen met een zo succesvol mogelijke start in Nederland. Naast de persoonlijke gesprekken bieden we een modulair programma aan. Eind 2008 heeft 90% van de gepardonneerden

een eigen woonruimte gevonden. Het COA zoekt veelvuldig de samenwerking op. In 2008 geven we inhoud aan het convenant dat we in 2007 met het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) en VluchtelingenWerk Nederland sloten. De samenwerking mondt onder andere uit in de organisatie van banenmarkten voor de gepardonneerden door het hele land. In overleg met gemeenten en woningbouwcorporaties komt er een 'best match' tot stand tussen bewoner en woonruimte, waarbij het COA de kennis over de bewoners en het brede bestuurlijke netwerk inzet. We verbeteren in 2008 onze woningaanbodsite, waarvan het COA en gemeenten ook buiten de pardonregeling de vruchten plukken. Op verzoek van de Taskforce Huisvesting Statushouders, die op de uitvoering van de pardonregeling toeziet, krijgt het COA op 30 oktober een extra opdracht. We brengen de rond de 9.000 personen in kaart die niet in de opvang van het COA verblijven en uit zicht van de gemeenten zijn of dreigen te raken. Eind 2008 is 95% in kaart gebracht en blijkt dat ruim de helft al een eigen woonruimte heeft gevonden.

Gericht op zoek naar werk bij het CWI

Fotograaf: Miriam Willems

Locatie: Vught



Klaar voor vertrek naar eigen woning

Fotograaf: Remco Molkenboer

Locatie: Gilze en Rijen

Persoonlijke begeleiding van gepardonneerden

Er is blijdschap bij de gepardonneerde die zijn verblijfspas krijgt uitgereikt. En opnieuw blijdschap bij het ontvangen van de sleutel van de eigen woonruimte. Een succesvolle start in Nederland vraagt om meer dan alleen blijdschap. In onze gesprekken met bewoners richten we ons op onder andere kennisniveau, werkervaring en opleiding, ambities, de gezinssituatie en of iemand speciale zorg nodig heeft. We onderzoeken of er

belemmeringen zijn, zoeken gezamenlijk naar oplossingen en verwijzen daarbij eventueel door naar samenwerkingspartners. Het inzichtelijk maken van de situatie helpt de gepardonneerden keuzes te maken en gericht invulling te geven aan de voorbereiding op hun start in Nederland. Bewoners die dat wensen begeleiden we bij het aanvragen van een persoonsvolgend budget.



Met het aanbodmodel
zoeken naar geschikte
huisvesting in een gemeente

Fotograaf: Nanda Hofman

Locatie: Vlagtwedde



Voorbereiding op maat met
modulair programma

‘Huisvesting in de gemeente’, ‘Voorlichting over Wet Inburgering’ en ‘Portfolio’. Het zijn voorbeelden van modules uit het programma dat gepardonneerden kunnen volgen in de opvang. Zodra de pardonregeling begin 2007 bekend wordt gemaakt, begint het COA met de ontwikkeling van een speciaal programma. We weten dat er tussen de bewoners grote verschillen zitten in achtergrond, ambitie, werkervaring en kennisniveau. Daarom ontwikkelen we een programma dat bestaat uit diverse modules en kunnen bewoners zelf op maat invulling geven

aan hun voorbereiding op de inburgering. Ze hebben de mogelijkheid de TIWi-toets (Toolkit Intake Wet inburgering) af te leggen. De toets stelt het taalniveau vast, zodat duidelijk is welke begeleiding de gepardonneerde nodig heeft om het inburgeringsexamen voor te bereiden. Een groot deel van de gepardonneerden volgt in 2008 onderdelen van het modulaire programma. De module ‘Huisvesting in de gemeente’ wordt door nagenoeg iedere gepardonneerde gevolgd.

Vanaf het eerste moment geven we een realistisch beeld van de mogelijkheden en onmogelijkheden binnen de asielprocedure. De gesprekken die onze case-managers in het kader van veiligheid en leefbaarheid met onze bewoners voeren, zijn steeds gericht op een eigen verantwoordelijkheid en hoe zij met hun toekomst bezig zijn. Afhankelijk van de fase van de asielprocedure gaan de gesprekken over een toekomst in Nederland of in het land van herkomst.

Vanaf de eerste dag in de opvang gaan we met onze bewoners in gesprek. Sinds september 2008 kennen we een vernieuwde training in de oriëntatiefase. De nieuwe training bestaat uit vier onderdelen: 'Realistisch beeld van de individuele kansen en mogelijkheden', 'Oriëntatie op de nieuwe omgeving', 'Besef van eigen verantwoordelijkheid ten opzichte van de asielaanvraag' en 'Voorbereiding op vervolprocessen'. Afhankelijk van het verloop van de asielprocedure gaat de bewoner na de oriëntatie aan de slag met inburgering of terugkeer. Bewoners die een verblijfsvergunning hebben gekregen, bereiden we voor op hun inburgering. Dit doen we in opdracht van het ministerie van VROM (de minister voor Wonen, Wijken en

Integratie). De statushouders krijgen een training aangeboden. Het taalonderdeel wordt in 2008 door verschillende onderwijsaanbieders gegeven. Aan het einde van het jaar maken we de overstap naar eigen taaldocenten. We werken in de terugkeerfase met veel partijen samen, zodat asielzoekers mogelijkheden zien om invulling te geven aan hun terugkeer. De samenwerking met de Dienst Terugkeer & Vertrek, de Vreemdelingenpolitie en de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) ontwikkelen we door. Na de zomer van 2008 starten we gezamenlijk aan de uitwerking van een nieuwe Leidraad Terugkeer en Vertrek. Gedurende het jaar voeren we gesprekken binnen het Platform Duurzame Terugkeer. Dit leidt ertoe dat we met de IOM,

VluchtelingenWerk Nederland, Cordaid, Nidos, Pharos, Samah en Stichting HIT (Hersteld vertrouwen in de toekomst), Stichting Mondiale Samenwerking en HealthNet TPO eind december de intentie uitspreken een gezamenlijke frontoffice op te zetten. Naast of met behulp van ons eigen digitale kennisportaal Adeona zullen we toegang krijgen tot een uitgebreid netwerk in de voorbereiding van onze bewoners op duurzame terugkeer.

Bewoners bespreken met de casemanager hun voorbereidingen op terugkeer of inburgering

Fotograaf: Nanda Hofman
Locatie: Vlagtwedde



Les op het azc

Fotograaf: Remco Molkenboer

Locatie: Gilze en Rijen

Eigen programma's en trainingen

Geconcentreerd volgen enkele bewoners een les in 'Basaal Nederlands'. Het is onderdeel van het oriëntatieprogramma dat we in 2008 hebben vernieuwd. Ze maken kennis met de Nederlandse taal en samenleving en krijgen een realistisch beeld van het verloop van hun asiel-procedure. De programma's en trainingen van de verschillende fases - oriëntatie, inburgering en terugkeer - geven we het liefst zelf. Wij kennen onze bewoners het beste; we kennen hun achtergrond, de culturele verschillen en de gevoeligheid van onderwerpen. Daardoor begrijpen

we wat ze nodig hebben en kunnen we als geen ander maatwerk leveren. Op azc Middelburg voeren we in 2008 een pilot uit met het geven van de taaltraining NT2, een onderdeel van de 'Voorbereiding op inburgering', door eigen opgeleide medewerkers. Het is een succes en inmiddels zijn er voldoende programma-begeleiders opgeleid en gecertificeerd. Vanaf 1 januari 2009 besteden we het taalonderwijs niet meer uit.

Werkervaring krijgen met metaalbewerking

Fotograaf: Jacqueline Lycklama a Nijeholt

Locatie: Emmen

Ervaring opdoen voor de toekomst

Trots laat hij zijn werk zien. Een paar uur per week is deze bewoner lasser voor een metaalbedrijf. Er zijn meer asielzoekers die een aantal uren per week werken. Hun werk draagt bij aan hun zelfredzaamheid en als ze onze opvang verlaten is de kans op een baan groter. Dat geldt ook voor leerwerktrajecten

bij een werkgever. Sommige bewoners weten hun ervaring om te zetten in de start van een eigen bedrijfje. Of ze nu in Nederland blijven of terugkeren naar het eigen land, de opgedane ervaring biedt extra mogelijkheden.



Door een toename in de instroom, aflopende bestuursovereenkomsten en de kwaliteitsslag die we maken, worden we in 2008 voor grote uitdagingen gesteld. Zonder concessies te doen aan de kwaliteit van de opvang en huisvesting realiseren we voor de korte termijn voldoende capaciteit. Dit is mede te danken aan goede samenwerking met gemeenten en aan flexibiliteit in de eigen organisatie.

We hebben de nodige ervaring met wisselingen in de in- en uitstroom. Tegelijkertijd blijft het een uitdagend aspect in ons werk, want oplossingen

voor een acuut verhoogde vraag zijn vaak relatief duur en niet altijd van de juiste kwaliteit. We maken ons daarom sterk voor vergroting van de flexibiliteit. Een

buffer maakt mogelijk dat we direct kunnen handelen bij extra instroom. Met gemeenten treden we in 2008 intensiever in contact. Door het aflopen van bestuursovereenkomsten zoeken we samen met hen naar nieuwe capaciteitsplekken. In maart hebben we plotseling veel extra huisvesting nodig. In een paar dagen tijd melden zich, naast de gebruikelijke instroom, maar liefst 800 Chinezen bij het aanmeldcentrum Ter Apel. Dankzij de inzet van onze medewerkers, hun ervaring met grote fluctuaties en met de hulp van gemeenten kunnen we de benodigde capaciteit snel realiseren. Het COA ontwikkelt in dit jaar een visie op capaciteit en vastgoed. Het streven is om een aantal bestaande of nieuw te verwerven locaties duurzaam te ontwikkelen. Dat gaan we vanaf 2009 realiseren. Locaties komen hiervoor in aanmerking als er met de gemeente een overeenkomst is voor de langere termijn of onbepaalde tijd.



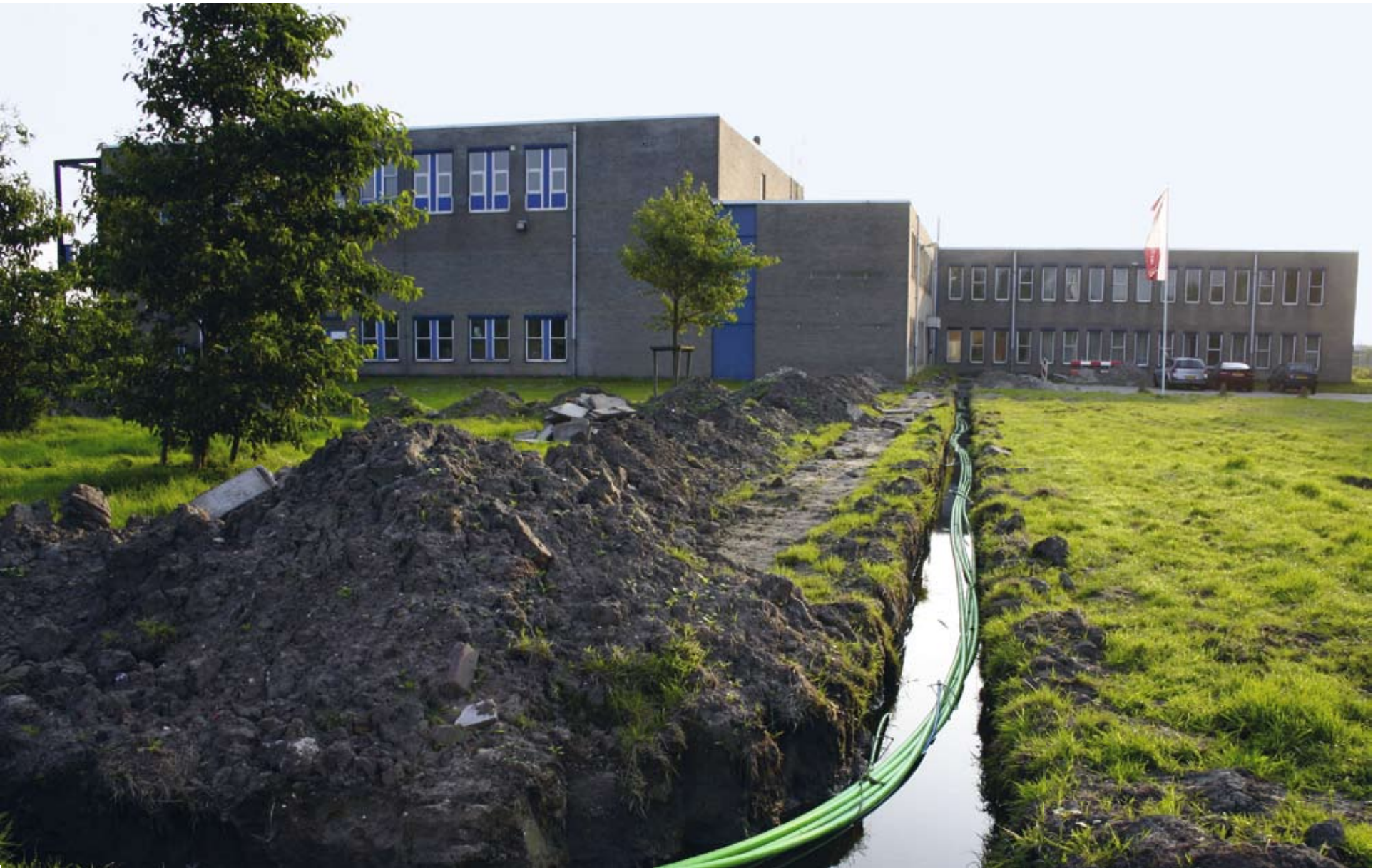
Veel Chinezen aan tafel in de eetzaal van de tnv

Fotograaf: Herman Lunenburg
Locatie: Ter Apel

Vorbereitung op het openen
van een nieuwe locatie

Fotograaf: Ulbe Hempenius

Locatie: Katwijk



Openen en sluiten

De semipermanente bebouwing van voormalig azc Schagen wordt ontmanteld in augustus 2008. Wat rest zijn panelen en vloerdelen in onze opslag, voor de gemeente een nieuwe bestemming voor het terrein en herinneringen bij medewerkers en bewoners. Door het aflopen van bestuursovereenkomsten met gemeenten moeten we een zestal locaties sluiten en afscheid nemen van de lokale gemeenschap. Samen met verschillende

gemeenten en provincies werken we hard aan oplossingen voor de korte- en lange-termijnbehoefte. De kwaliteitslag die we maken is daarbij onderwerp van gesprek. Met de gemeenten waar we locaties openen of heropenen, organiseert het COA bijeenkomsten voor omwonenden. In 2008 openen we vijf (tijdelijke) locaties, waaronder azc Katwijk. Op pagina 52 staat een overzicht van onze locaties met de wijzigingen in 2008.

Vertrek naar een
andere locatie.
Zit iedereen in de bus?

Fotograaf: Herman Lunenburg
Locatie: Ter Apel

De dynamiek van de tnv

Als uit het niets. Ongeveer 850 Chinezen melden zich in de derde week van maart aan bij het aanmeldcentrum in Ter Apel. Binnen de kortste keren regelen COA-medewerkers vanuit de gehele organisatie uitbreiding van capaciteit in tijdelijke noodvoorziening (tnv). Van inventaris en het vervoeren van de Chinezen naar de nieuwe tnv tot extra toelieferingen van leveranciers en het plaatsen van een keuken in één dag. Het blijkt maar weer dat, hoe groot de groep ook is die ineens voor de deur staat, een 'nee' er voor ons niet bij is. Ook dankzij de hulp van gemeenten kunnen wij snel handelen,

hoewel de tijdsdruk ons helaas niet altijd de gelegenheid geeft om de communicatie te regelen zoals gemeenten en omwonenden van ons gewend zijn. In de grote toeloop eind maart en begin april melden zich gemiddeld ruim tweehonderd mensen per dag. Daarna normaliseert de instroom naar tweehonderd per week. We merken gedurende het jaar een gestage stijging in de instroom en dat maakt dat we ook voor langere tijd extra tnv-capaciteit nodig hebben die we elders in het land vinden. Met bussen brengen we asielzoekers van Ter Apel naar hun tijdelijke woonplek.



Asielzoekers konden jarenlang met hun gezondheidsklachten terecht bij de verpleegkundigen van de Medische Opvang Asielzoekers op de centra. Dat verandert op 1 januari 2009. Vanaf dan sluit de gezondheidszorg voor asielzoekers zoveel mogelijk aan op de wijze waarop de zorg voor Nederlandse burgers is georganiseerd.

‘De zorg van asielzoekers moet zoveel mogelijk aansluiten op de reguliere zorg’ is het uitgangspunt dat de toenmalige ministers Verdonk en Hoogervorst op 12 oktober 2006 namens het Kabinet bekrachtigen. Het COA komt per 1 janu-

ari 2009 tegemoet aan deze wens. We bereiden ons in 2008 gedegen voor op het nieuwe zorgstelsel voor asielzoekers. Dit doen we met betrokkenheid van alle stakeholders in de medische zorg en in de asielketen, zodat de veranderingen

worden gedragen. In de visie op de gezondheidszorg voor asielzoekers die we hebben ontwikkeld, is een uitgangspunt dat de verantwoordelijkheden duidelijk zijn belegd. De publieke zorg is belegd bij de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD). Dit blijft per 1 januari 2009 gehandhaafd. Voor de curatieve zorg gaat het COA in februari 2008 op zoek naar een opdrachtnemer via een Europees aanbestedingstraject. We gunnen de opdracht in juni aan zorgverzekeraar Menzis. De tweede helft van 2008 bereiden we de overgang gezamenlijk voor. Onze bewoners blijven onze prioriteit. De zorg moet voor hen toegankelijk en bereikbaar blijven. COA-medewerkers werken het laatste kwartaal intensief aan de praktische invoering. Ze geven voorlichting en informatie-materiaal aan de bewoners, zodat die weten hoe ze toegang hebben tot de zorg. Een aanzienlijk deel van de MOA-verpleegkundigen werkt na 1 januari als praktijk-ondersteuner of bij de centrale praktijklijn. Daarmee wordt onze wens vervuld om de kennis en kunde van de MOA over de zorg voor asielzoekers te behouden.

Bezoek aan de huisarts

Fotograaf: Remco Molkenboer

Locatie: Gilze en Rijen





Voorbereiden op het nieuwe zorgsysteem

Alle relevante organisaties in de medische zorg en de asielketen worden nauw bij de veranderingen in het zorgsysteem voor de asielzoekers betrokken. We willen draagvlak voor onze visie en bij de stakeholders onderzoeken we in een vroeg stadium de haalbaarheid ervan. In individuele gesprekken en op stakeholdersbijeenkomsten geven ze input waarmee we onze visie en de uitwerking ervan aanscherpen. Ze waarderen de betrokkenheid. Het COA brengt in 2008 achtmaal een nieuwsbrief uit met informatie over de planning en voortgang, besluiten en

afspraken en de uitwerking van het nieuwe stelsel. Medewerkers informeren eind 2008 de bewoners over hoe zij vanaf 1 januari zelf en op zoveel mogelijk dezelfde wijze als Nederlandse burgers een beroep kunnen doen op gezondheidszorg, met een centrale praktijklijn en een huisarts zo dicht mogelijk bij het azc. De huisarts werkt samen met een praktijkondersteuner asielzoekerszorg. Medewerkers bereiden zich erop voor dat ze bewoners wegwijs kunnen maken in het zorgaanbod, zonder zorgtaken te vervullen of medische handelingen te verrichten.

Kraamzorg op het azc

Fotograaf: Nanda Hofman

Locatie: Musselkanaal

Tbc-screening op het azc

Fotograaf: Jacqueline Lycklama a Nijeholt
Locatie: Emmen

Publieke zorg voor asielzoekers

Asielzoekers melden zich bij de tbc-bus van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) waar ze preventief worden gescreend. Het is een vertrouwd beeld op de azc's. Er is een scheiding tussen curatieve en publieke zorg. Onder de publieke zorg vallen bijvoorbeeld infectieziektebestrijding (waaronder de tbc-screening) en het verwerven van inzicht in de gezondheidssituatie van de asielzoeker op basis van epidemiologische registratie en analyse. In 2008 zijn we in gesprek met de GGD voor de organisatie van de publieke gezondheidszorg na 1 januari 2009.



Omgaan met veranderingen hoort bij het COA. Daar is onze organisatie op ingericht. In 2008 zetten we de laatste stappen in de structuuraanpassingen, waardoor we krimp en groei zonder verdere ingrepen in de structuur goed aankunnen. Met de rust en ruimte die daardoor in de organisatie ontstaat, werken we dit jaar verder aan de organisatieontwikkeling met extra aandacht voor de ontwikkeling van de COA-medewerkers en hun vakmanschap.

Het COA biedt blijvend een goede oplossing voor de vraag om huisvesting en begeleiding van asielzoekers in een veilige en leefbare omgeving. De grilligheid van de asielstromen vraagt om een robuuste en tegelijkertijd flexibele organisatie. Daar geven we inrichting aan met een structuur die bestaat uit de uitvoerende onderdelen die meebewegen op groei en krimp en strategische bedrijfsonderdelen met een vaste formatie. In 2008 zetten we de laatste aanpassingen aan die structuur neer. De strategische activiteiten van Huisvesting brengen we in 2008 onder in de nieuwe stafdirectie Vastgoed & Capaciteit. Opvang beweegt mee op de veranderende vraag, uitgaande van de verwachting dat er in 2008 en 2009 minder dan 20.000 bewoners zullen zijn. Opvang gaat daarom per 1 januari 2008 voor een periode van twee jaar van twaalf naar acht clusters. De bedrijfsondersteunende diensten zijn samengevoegd voor een effectieve en efficiënte ondersteuning van alle bedrijfs- onderdelen. Ze ontwikkelen zich tot een shared service center. De ingezette organisatieontwikkeling kon niet zonder de invoering van SAP in 2007, het systeem voor de ondersteunende bedrijfsprocessen. We raken er in 2008 mee vertrouwd. Het geeft ons meer dan voorheen managementinformatie. Op de financiële rechtmatigheid sturen we krachtiger, onder andere door de interne

controles ieder kwartaal uit te voeren. Met de ruimte die ontstaat voor de ontwikkeling van medewerkers zetten we in op kennisdeling en -borging. In 2008 openen we onze eigen bedrijfsschool, de COAcademy, waar medewerkers kennis met elkaar delen. Op Europees niveau delen we kennis met zusterorganisaties en met landen aan de buitengrenzen van Europa. De interne helpdesk Opvang start in maart 2008 op en borgt de kennis

binnen de opvang. De medewerkers beantwoorden vragen en verspreiden beschikbare informatie, ter ondersteuning van het opvangproces.

Voorbereiding van een vergadering

Fotograaf: Anneke Top

Locatie: Schalkhaar





In het COA-archief

Fotograaf: Nina Hoeve

Locatie: Rijswijk

In control

Vingers ratelen over het toetsenbord, factuur na factuur wordt opgepakt en in het systeem SAP verwerkt. In het begin voelt het systeem dat het COA begin 2007 invoert nog nieuw. In 2008 raken we zo aan SAP gewend dat we het crediteur-proces verbeteren, waardoor de betalings-termijn wordt verkort. De sturing op de financiële rechtmatigheid is vanaf 2008 strakker. De interne controles

voeren we nu structureel uit. We investeren in de interne planning & control en verduidelijken de rollen en verantwoordelijkheden in het financiële proces. Bij een goede administratie hoort een ordelijk archief. In de archieven van het COA wordt flink wat werk verzet. Document na document krijgt zijn plek op de stellingen en in 2008 wordt drie kilometer archief verwerkt.



Training op de COAcademy

Fotograaf: Jan Labree

Locatie: Almere

Kennis in huis

Een school voor en door eigen medewerkers. Begin 2008 opent onze eigen bedrijfsschool, de COAcademy, haar deuren. Het is de plek waar medewerkers kennis met elkaar delen. Tezamen met de COAcademy ontwikkelen medewerkers trainingen voor hun collega's, zoals 'Juridische aspecten in het werk', 'Politieke Arena' of 'Coaching van vergunninghouders'. In een aantal

gevallen geven medewerkers de trainingen ook zelf. Op deze manier komt de kennis die we in huis hebben beschikbaar voor iedereen. Naast onze eigen trainingen geeft de COAcademy toegang tot opleidingen buiten de deur en 'in company-trainingen'. En de bedrijfsschool houdt het overzicht op de kennis die we binnen het bedrijf rijk zijn.

Asielopvang buiten Nederland

Cyprus kent geen centrale opvang. De asielzoeker ontvangt bij binnenkomst een financiële bijdrage en gaat zelf op zoek naar een huis. Zo is er amper zicht op de mensen. Er is alleen een azc voor kwetsbare groepen, zoals alleenstaande vrouwen.

Volgens de Asylum Service Cyprus kan het COA een waardevolle bijdrage leveren aan de verbetering van hun asielbeleid. In samenwerking met de IND en de Asylum Service Cyprus werken we daarom sinds september 2008 concreet aan het project 'Particular Pressures Cyprus' (PPC), dat start met werkbezoeken en uitwisseling van informatie en kennis. Het project maakt een analyse van het Cypriotische opvangmodel, met voorstellen voor verbeteringen en eventueel trainingen. Het is een voorbeeld van onze internationale samenwerking in 2008. Een ander voorbeeld is Noorwegen, waar op 1 augustus vier medewerkers voor een aantal maanden op detacheringsbasis aan de slag gaan. Hun expertise komt van pas op de nieuwe locaties die Noorwegen moest openen door een snel verhoogde instroom. We wisselen veel kennis uit met Europese zusterorganisaties in het ENARO-netwerk. In 2008 breiden we de uitwisseling op individueel niveau uit met groepsgewijze kennisoverdracht en

onderzoeksmethodes. Onze expertise delen we met landen die recentelijk een zwaardere druk op hun asielsysteem ervaren, zoals Slowakije, Kroatië, de Oekraïne, Wit-Rusland en Moldavië.

Specifiek voor de opvang van uitgenodigde vluchtelingen brengen we in het project Durable Solutions een aantal Europese landen samen om onze kennis hierover breed te kunnen delen.

Een plekje in de schaduw op het azc van Cyprus

Fotograaf: Mariska Heijs

Locatie: Cyprus



Balans

Exploitatieoverzicht

	Realisatie 2008*	Realisatie 2007*
Totaal baten	468.854	467.717
Personeel	138.016	138.906
Materieel	152.655	125.790
Rente en afschrijvingen	21.461	20.170
Ziektekosten en MOA	101.246	102.057
Programmakosten	59.117	72.211
Totaal lasten	472.495	459.134
Regulier exploitatiesaldo	-3.641	8.583
Resultaat krimp	-6.475	-8.997
Incidentele kosten gezondheidszorg	-27.165	-3.326
Bijdrage Justitie incidentele kosten gezondheidszorg	17.223	-
Resterend exploitatiesaldo	-20.058	-3.740

* bedragen in € 1.000

Activa

	31-12-2008*	31-12-2007*
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	3.825	5.938
Materiële vaste activa	181.904	160.974
Vlottende activa		
Vorderingen	30.788	29.598
Liquide middelen	25.175	93.476
Totaal activa	241.692	289.986

Passiva

	31-12-2008*	31-12-2007*
Eigen vermogen	7.365	28.810
Vermogen ter beschikking van ministerie van Justitie	-	1.921
Egalisatierekening	84.887	67.124
Voorzieningen	71.705	53.906
Kortlopende schulden	77.735	138.225
Totaal passiva	241.692	289.986

* bedragen in € 1.000

Opvanglocaties 2008

azc Aalten, azc Adelhof, azc Alkmaar, azc Almelo, azc Amerfoort, azc Apeldoorn-NoordWest, azc Appelscha, azc Arnhem-Vreedenburg (Zuid), azc Arnhem Klein Warnsborn, azc Azelo, azc Baexem, azc Beilen Camp Boszicht, azc Bellingwolde 'De Grenshof', azc Burgum, azc Crailo, azc Delfzijl, **azc Den Ham De Blekkenhorst**, azc Den Helder, azc Dokkum, azc Dongen, azc Drachten, azc Dronten, **azc Duinrell**, azc Echt, azc Eindhoven, azc Emmen, azc Geeuwenbrug, azc Geeuwenbrug AMOG, azc Gilze en Rijen, azc Grave, **azc Gulpen**, azc Heerlen, azc Hunzepark, azc Katwijk, azc Leersum, azc Leiden, azc Leukermeer, azc Leusden, azc Luttelgeest, azc Markelo, azc Middelburg, azc Mookerheide Jachtslot, azc Musselkanaal, azc Nijmegen, azc Oisterwijk, azc Oude Pekela, azc Rotterdam, **azc Rotterdam Hotel Amar**, azc Sambeek, **azc Schagen**, azc Schalkhaar, azc 's-Gravendeel, **azc Soesterberg**, azc Sint Annaparochie, azc Sweikhuizen, azc Ter Apel, azc Utrecht, azc Venlo, azc Vlagtwedde, azc Vught, azc Wageningen, **azc Winschoten (Schutse)**, azc Winterswijk, azc Zweeloo

oker = gesloten in 2008 blauw = geopend in 2008

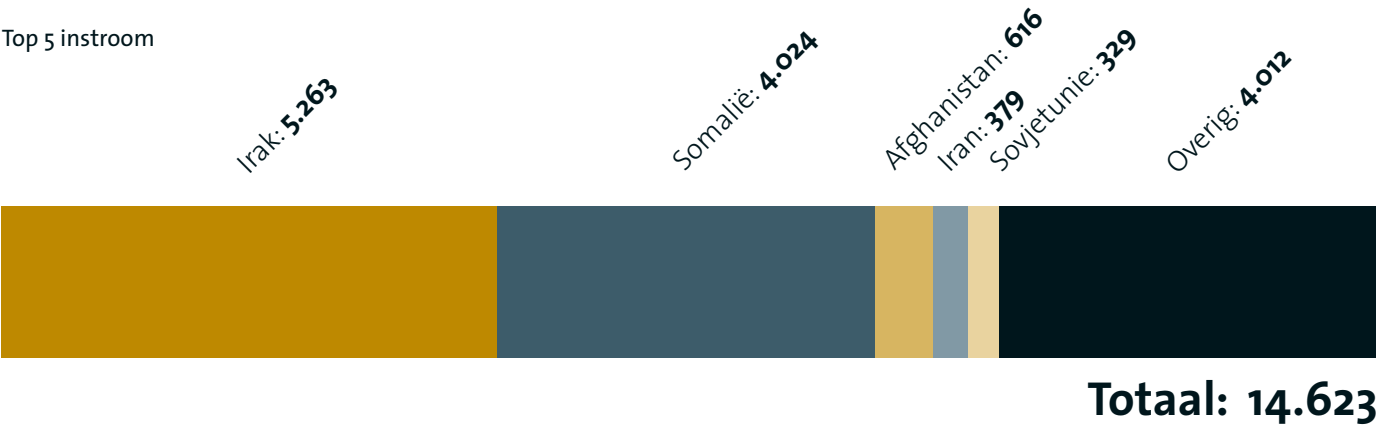
Ontwikkelingen in de opvang

Instroom centrale opvang van 2000 tot en met 2008

Jaar	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Instroom	33.634	25.273	12.916	8.548	5.324	5.394	7.772	8.977	14.623

Instroom centrale opvang 2008

Top 5 instroom



Uitstroom centrale opvang van 2000 tot en met 2008

Jaar	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Aantal	19.940	19.625	26.936	25.490	16.955	17.177	13.190	10.308	16.148

Uitstroom centrale opvang 2008

Top 5 uitstroom



Terug naar de EU-lidstaat waar de asielaanvraag is ingediend (Verdrag van Dublin)

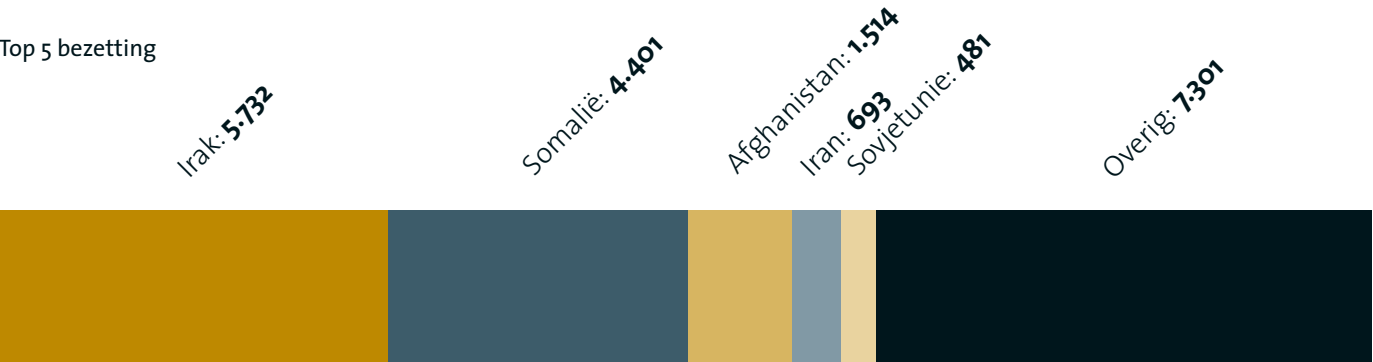
Fotograaf: Marc Ritzen

Locatie: Echt

Bezetting centrale opvang van 2000 tot en met 2008

Jaar	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bezetting	78.246	83.801	69.752	52.714	40.761	28.730	23.232	21.698	20.122

Bezetting centrale opvang 2008



Totaal: 20.122



Somalische bewoonster met haar zoontje in bewonersgebouw 31

Fotograaf: Remco Molkenboer

Locatie: Gilze en Rijen



Geconcentreerd op het schaken

Fotograaf: Nanda Hofman

Locatie: Vlagtwedde

Gepardonneerde vergunninghouders

Totaal aantal gepardonneerde vergunninghouders in de opvang naar leeftijd:

Op 1 januari 2008

Leeftijd	< 18 jaar	18-65 jaar	> 65 jaar	Totaal
	2.613	4.923	131	7.667

Op 1 januari 2009

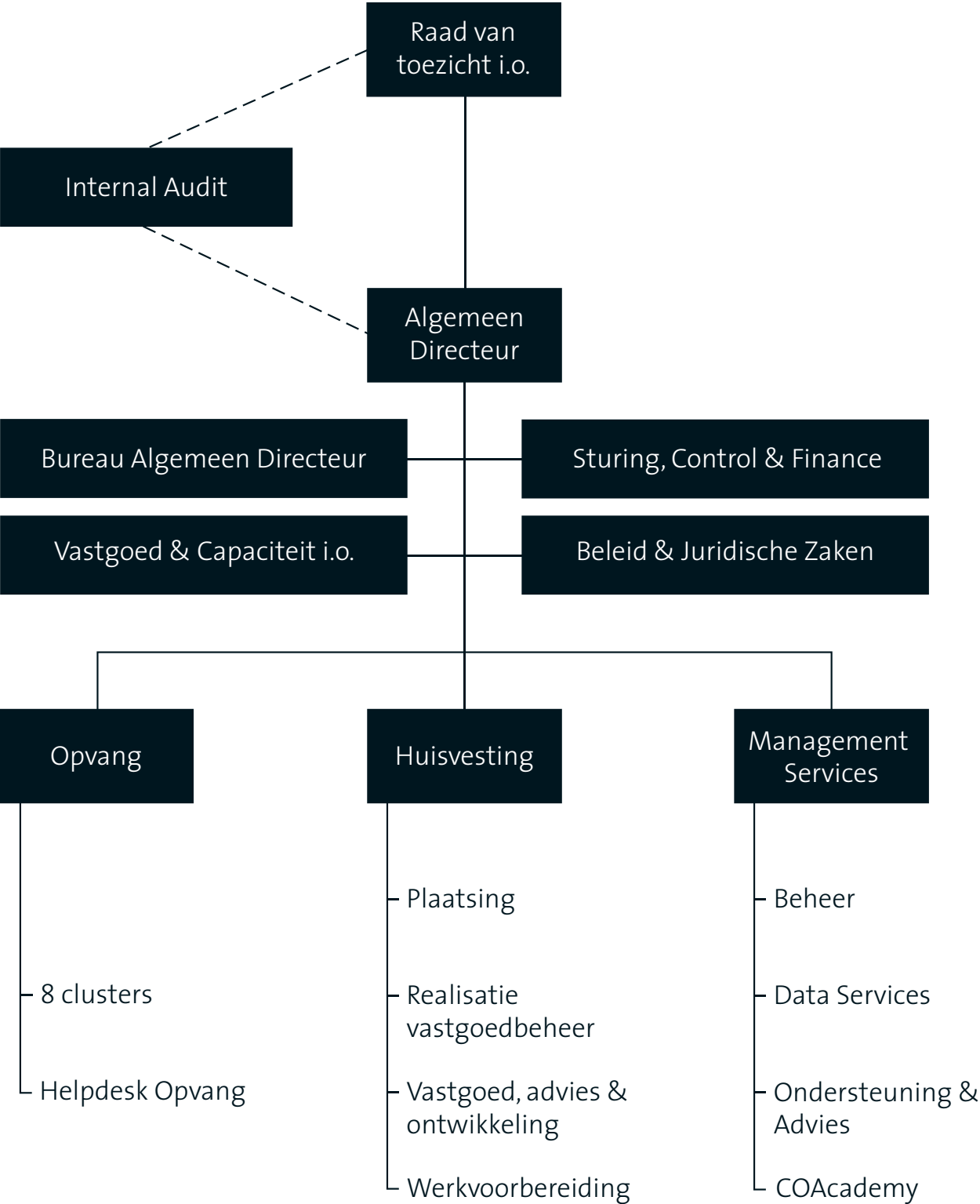
Leeftijd	< 18 jaar	18-65 jaar	> 65 jaar	Totaal
	391	821	20	1.232

Gepardonneerde vergunninghouders en gevolgd programma (peildatum 1 januari 2009)

Aantal deelnemers Modulair programma	6.509 personen
Aantal toegewezen persoonsvolgend budget	705* personen

* persoonsvolgend budget (pvh) = Budget dat aan een pvh-gerechtigde ter beschikking wordt gesteld ten behoeve van diens inburgering.
Met pvh-gerechtigde wordt bedoeld: een vergunninghouder die valt onder de Regeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet (pardonregeling) en die per 1 januari 2008 in de opvang verblijft en van wie verwacht wordt dat huisvesting in de gemeente nog enige tijd op zich laat wachten.

Organisatie (organogram)



Bestuur 2008

Loek Hermans	voorzitter
Jaap Bezemer	vice-voorzitter
Anne-Wil Duthler	secretaris
Rein Willems	lid en voorzitter auditcommissie
Adjiedj Bakas	lid

Het bestuur van het COA functioneert als een raad van toezicht in oprichting

Directieraad op 31 december 2008

Nurten Albayrak-Temur	algemeen directeur
Ed Heijnen	hoofddirecteur Bedrijfsvoering
Jelle van Netten	directeur Sturing, Control & Finance
Caroline Herlaar	directeur Beleid & Juridische Zaken
Petra Ginjaar	directeur Bureau Algemeen Directeur
Hans Poot	directeur Vastgoed & Capaciteit i.o.
Mirjam Huisman	directeur Opvang
Herman van der Meulen	directeur Management Services
Frank van Engelen	directeur Huisvesting
Gerard Wolters (uit dienst per 6 december 2008)	hoofd Internal Audit

Personeel 2008

	2007	2008
Personeel in loondienst aantal medewerkers	1.705	1.603
Personeel in loondienst fte	1.538	1.447
Aantal vrouwen	915	868
Aantal mannen	790	735

Onze visie

Wij zijn voor de Nederlandse samenleving dé opvangorganisatie die zorgt voor probleemloze opvang van vreemdelingen. Dit doen wij met veilige huisvesting, verstrekking van middelen van bestaan en met gerichte programma's.

Onze missie

Wij zorgen ervoor dat mensen in een kwetsbare positie in een veilige en leefbare omgeving professioneel worden gehuisvest en begeleid, zodat het opvangen van vreemdelingen voor politiek en samenleving beheersbaar blijft en kan worden verantwoord.

Bewoners aan de voorzijde van azc Echt

Fotograaf: Marc Ritzen

Locatie: Echt



